

Distansutbildning för skyddsombud 2020

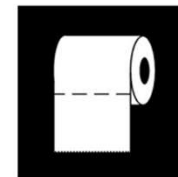

Distansutbildning för skyddsombud

Välkommen till Visions digitala utbildning

Trygghet och spelregler för digital utbildning

- ▶ Ingen fråga är dum
- ▶ Ha mikrofonen avstängd
- ▶ Skriv i chatten
- ▶ Vill du ha ordet skriver du ditt namn i chatten
- ▶ Sätt på mikrofonen när du vill prata

Vilka är vi?

Våra förväntningar

- ▶ Jag heter....
- ▶ Jag jobbar...
- ▶ Utanför min dörr ser det ut så här...
- ▶ Jag förväntar mig av utbildningen...

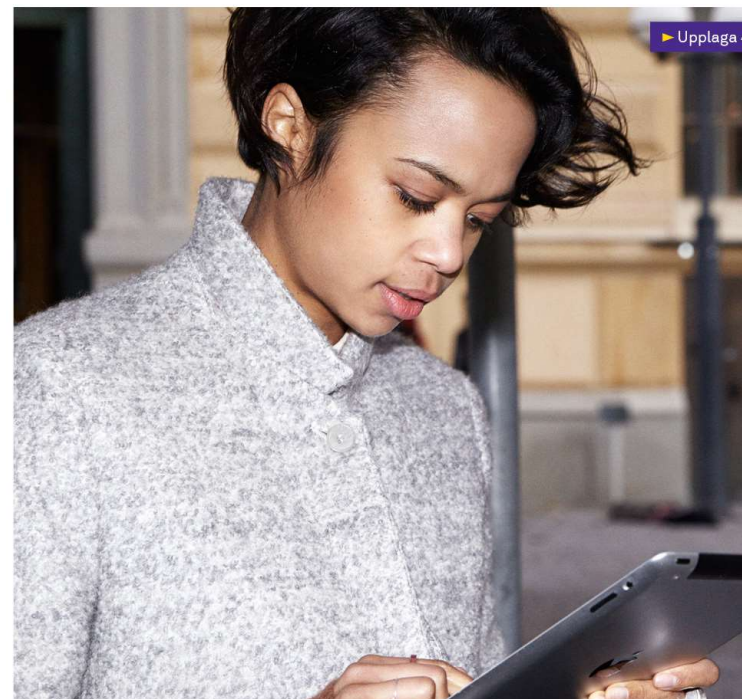
Distansutbildning

Digitalt material

- ▶ Allt utbildningsmaterial och länktips hittar du digitalt
- ▶ Utbildningsmaterial hittar du på utbildningens hemsida:

<https://vision.se/utbildningskyddsombud>

Under rubriken utbildningsmaterial

Skyddsombud

Material och övningar

Vision utbildningar

vision

vision

Utbildningens syfte

- ▶ ge grundläggande kunskaper om arbetsmiljö
- ▶ ge förutsättningar att arbeta aktivt med arbetsmiljöfrågor
- ▶ aktiva skyddsombud med fokus på det förebyggande arbetsmiljöarbetet

Utbildningens mål

- ▶ känna till uppdraget som skyddsombud utifrån arbetsmiljölagen, föreskrifter och Visions uppdragshandling
- ▶ påverka och agera inom skyddsområdet med stöd av arbetsmiljöregelverket
- ▶ ställa krav på och vara aktiv i det systematiska arbetsmiljöarbetet
- ▶ samverka med arbetsgivaren och driva på för en bra arbetsmiljö
- ▶ göra Vision synligt i arbetsmiljöfrågor

Digital bikupa 10 minuter

- ▶ Vad är arbetsmiljö?
- ▶ Vad är sjyst arbetsmiljö?
- ▶ Den största arbetsmiljöutmaningen hos mig är...

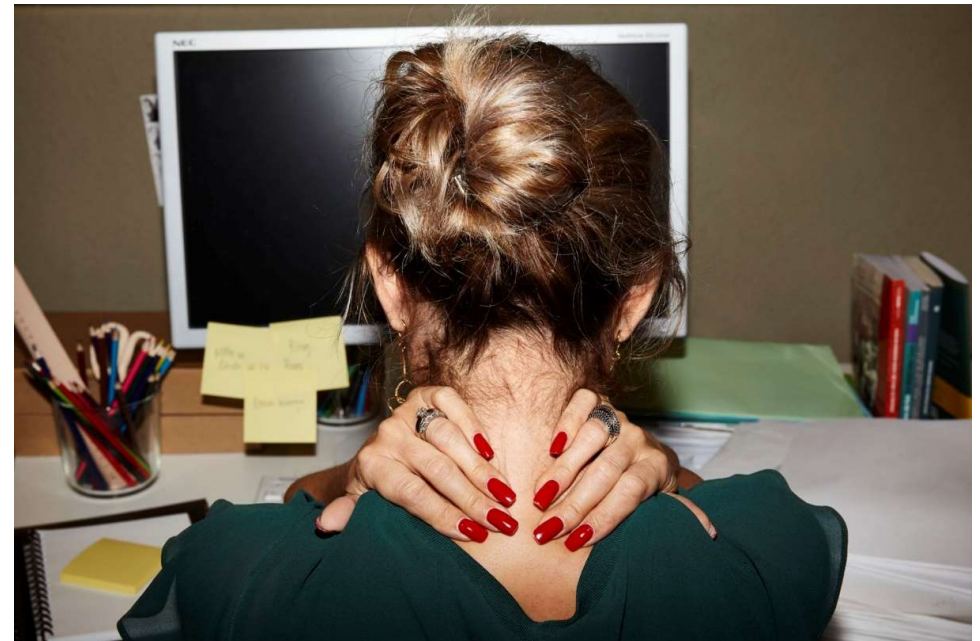

Arbetsmiljöns beskaffenhet

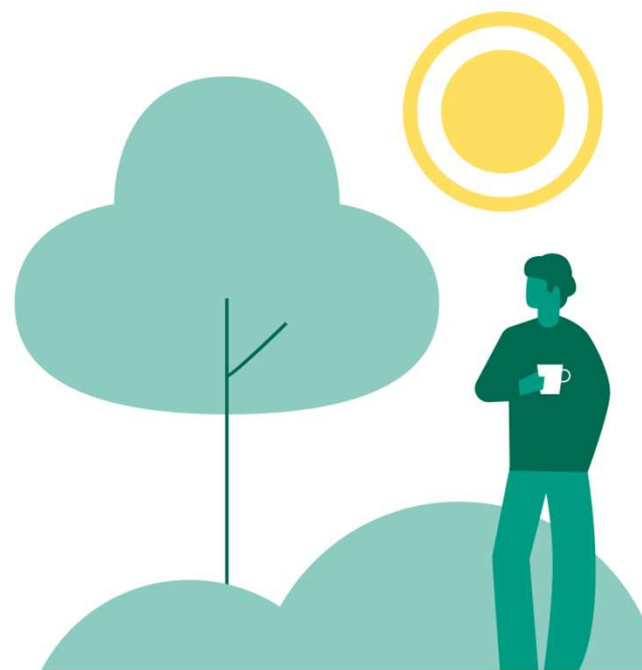
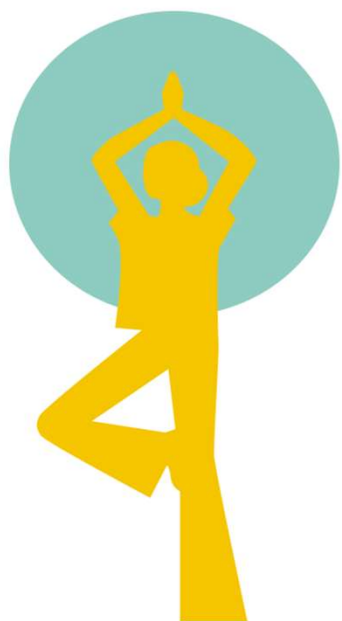
Arbetsmiljölagen (AML) 2 Kap 1 §

Arbetsmiljölagen säger...

- ▶ Arbetsmiljön ska vara *tillfredsställande* med hänsyn till arbetets natur och den sociala och tekniska utvecklingen i samhället...
- ▶ Arbetsförhållandena ska *anpassas* till människors *olika* förutsättningar i fysiskt och psykiskt avseende.

Vi tar en paus!

Olika arbetsmiljöområden

Arbetsmiljöns olika områden

- ▶ **Fysisk arbetsmiljö** – Arbetsmiljö vi kan ta på, arbetets utförande, lokaler och utrustning.
- ▶ **Organisatorisk arbetsmiljö** – Hur organisationen ser ut, vem som fattar beslut och har mandat
- ▶ **Social arbetsmiljö** – Det som sker mellan oss människor, relationer, grupper, kontakter, trivsel och socialt klimat.
- ▶ **Digital arbetsmiljö** – IT –system, IT- arbetsplats och digitala redskap.
- ▶ **Existentiell arbetsmiljö** - Arbetets syfte, meningsfullhet och värdet för individen och organisationen.

Vilket område är mest utmanade på din arbetsplats?

Skyddsombud - ett spännande och utvecklande uppdrag!

- ▶ Uppdraget skyddsombud är över 100 år gammalt
- ▶ Rädda liv och förhindra olyckor
- ▶ Förtroendeuppdrag
- ▶ Arbetsgivarens medpart i arbetsmiljöfrågor
- ▶ Rättigheter och skyldigheter

Konsten att välja skyddsombud

Visions syn på skyddsombudsuppdraget och arbetsmiljölagens krav

- ▶ Skyddsombudet måste dela Visions värdegrund
- ▶ Är ett förtroendeuppdrag med uppdraghandling inom Vision
- ▶ Skyddsombudet förutsätts vara medlem i Vision för att kunna utses av Vision.
- ▶ Om fler än fem (5) arbetstagare sysselsätts på ett arbetsställe skall skyddsombud utses.
- ▶ Ordinarie skyddsombud skall och ersättande skyddsombud bör utses. AML 6 kap. 2§
- ▶ Väljs av arbetstagarna.
- ▶ Utses och bekräftas sedan av lokal facklig organisation (Vision)
- ▶ Skyddsombudets mandattid är 3 år enligt AML om inte annat beslutas.

Skyddsområde och anmälan

- ▶ Skyddsombudet skall ha ett definierat skyddsområde
  - Fysiskt område eller yrkesgrupp lämpligt
- ▶ Valet skall dokumenteras och protokollföras
- ▶ Lokal facklig organisation anmäler skyddsombudets namn och skyddsområde samt kontaktuppgifter till arbetsgivaren.
- ▶ Arbetsgivaren skall annonsera vilka skyddsombud som finns på arbetsplatsen.
- ▶ Finns flera skyddsombud vid ett arbetsställe skall ett av dem väljas som huvudskyddsombud. AML 6 kap. 3§

Blanketter - val och anmälan

Val av skyddsombud – valblankett

Vi utser _____ som

- Lokalt skyddsombud
 Huvudskyddsombud
 Regionalt Skyddsombud (inom Svenska kyrkans avtalsområde)

Hos arbetsgivaren _____

Organisationsnummer _____

Med skyddsområdet _____

Ytterligare definition av skyddsområdet _____

Under perioden från och med _____ till och med _____

Normalt väljs uppdraget på tre år enligt Arbetstillsynsordningen § 6

För att skyddsombudet ska få sin rättsliga ställning är det viktigt att valet är demokratiskt och formellt. För att säkerställa att skyddsombudet väljs demokratiskt efterfrågas följande underlag som kan bifogas denna blankett:

- Mötesprotokoll där valet framgår (t.ex. medlemsmöte, årsmötesprotokoll).
 APT protokoll eller minnesanteckningar.
 Annat erforderligt underlag (t.ex. omröstningen har genomförts digitalt).
 Alternativt denna blankett med namn på de personer som väljer skyddsombudet.

Skyddsombudet har utsetts av nedanstående personer på arbetsplatsen

Namn _____	Signatur _____
Namn _____	Signatur _____
Namn _____	Signatur _____
Namn _____	Signatur _____
Namn _____	Signatur _____
Namn _____	Signatur _____
Namn _____	Signatur _____
Namn _____	Signatur _____

Räcker inte raderna till kan ytterligare namn biläggas med blanketten.

Denna blankett samt efterfrågat underlag ska skickas in till Visions lokala styrelse alternativt Visions regionala center som därefter formellt utser skyddsombudet.

Efter valet

Efter att medlemmar har genomfört valet ska Visions lokala styrelse formellt utse skyddsombudet enligt Arbetstillsynsordningen kap 6 § 2. För detta ska blanketten "Anmälan om skyddsombud" användas och ska lämnas till arbetsgivaren snarast möjligt (Arbetstillsynsordningen § 10).

I de fall lokal organisation i Vision saknas utses skyddsombud av Visions regionala center i den region arbetsgivaren tillhör. Är du osäker på vilket center din arbetsplats tillhör så kan du kontakta Vision Direkt: telefon 0771 44 00 00, e-post visiondirekt@vision.se

Uppgifter angående valet kommer att sparas för att uppfylla Visions rättsliga skyldigheter. Detta dokument kommer att sparas och hanteras i enlighet med GDPR och Vision personsuppgiftspolicy och dokumenteringsplan.

Anmälan av skyddsombud

Uppgifter om arbetsgivaren

Arbetsgivarens namn _____	Organisationsnummer _____	
Adress _____	Postnummer _____	Ört _____

Uppgifter om skyddsområdet/arbetsstället

Arbetsställets/skyddsområdets namn _____	Ytterligare definition/beskrivning av skyddsområdet _____	
Adress _____	Finns Skyddskommitté? ☐ Ja ☐ Nej	Ört _____

Uppgifter om skyddsombud

Namn _____	Personnummer _____	
Adress _____	Postnummer _____	Ört _____
E-post _____	Telefon _____	
Vald för perioden _____ till och med _____		
☐ Nyval ☐ Omval ☐ Ersättare för _____	Vald som ☐ Lokalt skyddsombud ☐ Huvudskyddsombud ☐ Regionalt skyddsombud (inom Svenska kyrkans avtalsområde)	

Uppgifter om facklig organisation

Aktuell lokal organisation _____	
Uppgiftslämnare signatur _____	
Namn/förtydligande _____	Titel fackligt uppdrag _____

Skyddsombud och Visionombud

Skyddsombud	Visionombud
AML	MBL
Utses efter stadgar och av arbetstagarna	Utses efter stadgarna och av medlemmarna
Företräder arbetstagarna inom skyddsområdet	Företräder medlemmar
Rätt att begära 6:6a	Förhandlingsmandat
Rätt att stoppa farligt arbete	

Ditt skyddsområde

- ▶ **Ett arbetsställe kan vara ett eller flera skyddsområden**
  - ▶ Geografiskt
  - ▶ Yrkesgrupp
  - ▶ Avtalsområde
  - ▶ Arbetsgivarens organisation (organisatoriskt)
- ▶ **Skyddsombudet ska känna till gränsen för sitt skyddsområde**
  - ▶ Tydlig dokumentation
  - ▶ Förankrat hos arbetsgivaren
- ▶ **Skyddsombudet ska ha intresse, insikt i och god förtroenhet om arbetsförhållandena i sitt skyddsområde**
- ▶ **Skyddsombudet företräder alla inom skyddsområdet – inte hela arbetsplatsen**
  - ▶ Anställda och inhyrda
  - ▶ Organiserade och oorganiserade

**Hur blev du vald som skyddsombud?
Hur ser ditt skyddsområde ut?
Finns det andra skyddsombud på din
arbetsplats?**

Diskutera!

Ingen skall behöva dö på jobbet

”Ingen skall behöva dö på jobbet. Vi skall alla ha rätt att komma hem efter arbets-dagens slut; vi skall alla ha rätt till en god och trygg arbetsmiljö. Det är dags att ta ett krafttag kring arbetsmiljöfrågan och se över arbetsmiljölagen. Regeringen har en noll-vision mot dödsolyckor på arbetsplatserna och det är väldigt bra.”

Motion till riksdagen 2019/20:1123

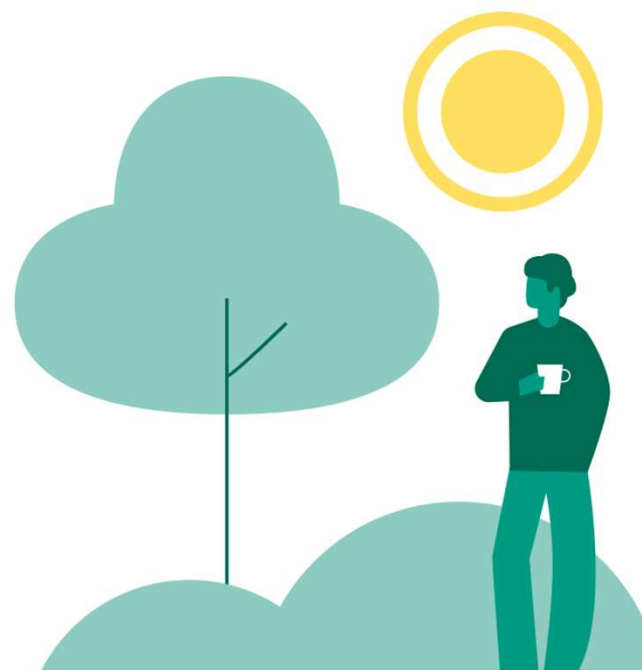
Statistik om dödsolyckor i arbetet

Antal dödsolyckor för arbetstagare och egenföretagare								
	2017		2018		2019		2020	
		totalt		totalt		totalt		totalt
Samtliga		55	58	58	46	46	28	28

Här redovisas antal arbetsolyckor som lett till dödsfall. Siffrorna uppdateras allteftersom information inkommer till Arbetsmiljöverket. Ny information gör att antalet både kan öka och minska. För 2020 gäller siffran t.om oktober.

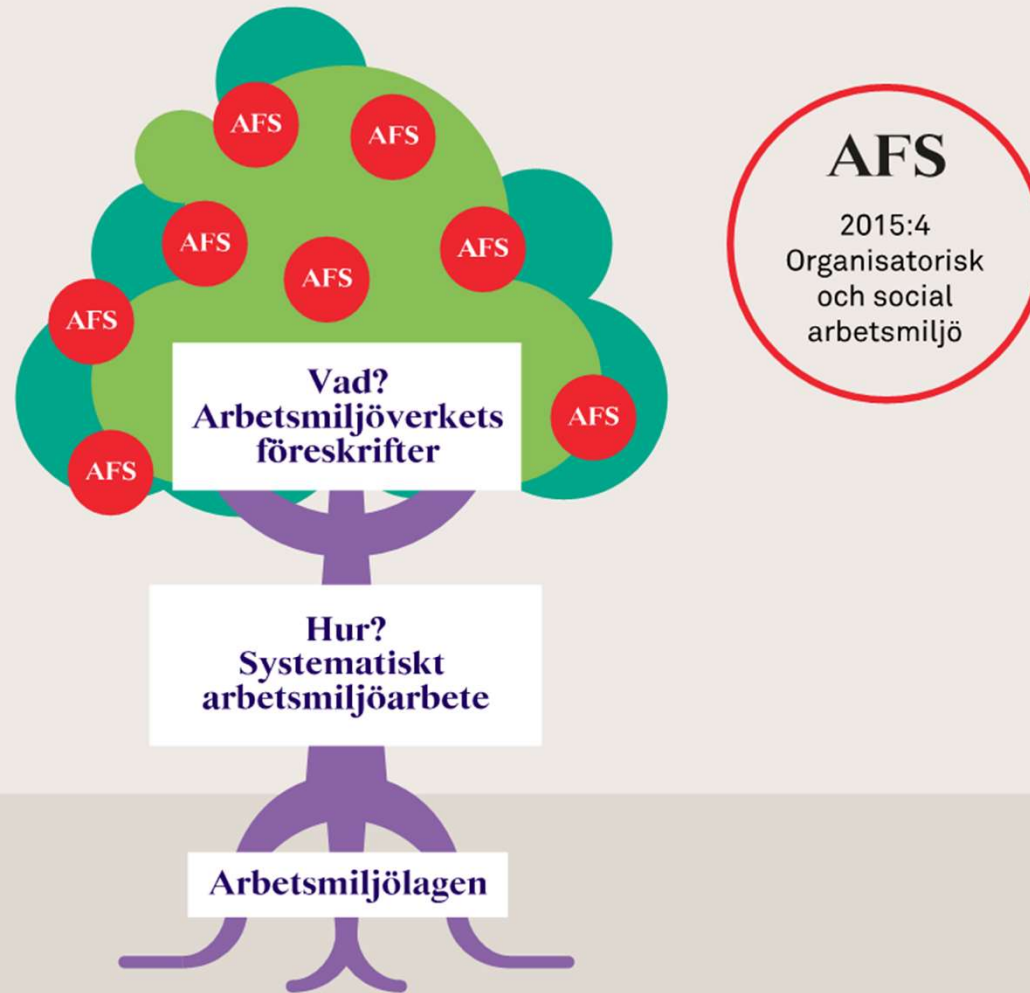
Källa: [Arbetsmiljöverket](#)

Vi tar en paus!

Regelträdet

Arbetsmiljölagen – AML

Ramlag

- ▶ Arbetsmiljöns beskaffenhet 2 kap. 1 §
- ▶ 3 kap. 2 § Arbetsgivaren är skyldig att ” vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall”
- ▶ 3 kap. 2a § ”Arbetsgivaren ska systematiskt planera, leda och kontrollera verksamheten...” så att krav på god arbetsmiljö uppfylls.
- ▶ Utredda arbetsskador och risker samt åtgärda.

Arbetsmiljöförordningen - AmF

- ▶ Förordning som ger arbetsmiljöverket rätt att utfärda föreskrifter 18 §
(Bemyndiganden)
- ▶ Lokal skyddsverksamhet 6 §
- ▶ Skyddsron 7 §
- ▶ Skyddskommitté 8 §
- ▶ Arbetsmiljöförordningen , 2§, arbetsskadeanmälan

Arbetsmiljöverkets författningssamling

AFS

- ▶ Arbetsmiljöverkets författningssamling (AFS) består av föreskrifter.
- ▶ De är försedda med ett årtal och ett nummer, till exempel AFS 2006:4.
- ▶ Beskriver mer i detalj hur arbetsmiljöarbetet skall ske

Grupparbete – Arbetsmiljölagen I och II

- ▶ Gå igenom arbetsmiljölagen tillsammans genom grupparbete
- ▶ Svvara på frågorna Arbetsmiljölagen I och II
- ▶ Tid för grupparbete fram till lunch

- ▶ Återsamling klockan 13.00

Dags för lunch!

Redovisning – Arbetsmiljölagen I och II

- ▶ Redovisning och diskussion om uppgiften Arbetsmiljölagen I och II

Systematiskt arbetsmiljöarbete – SAM

AFS 2000:1

- ▶ Ett verktyg för att strukturerat arbeta med arbetsmiljöarbetet
- ▶ Se introduktionsfilmen till SAM (Sunt arbetsliv)
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=QXlxZK2wGNs>
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=hiwzpQNKzWQ&feature=youtu.be>

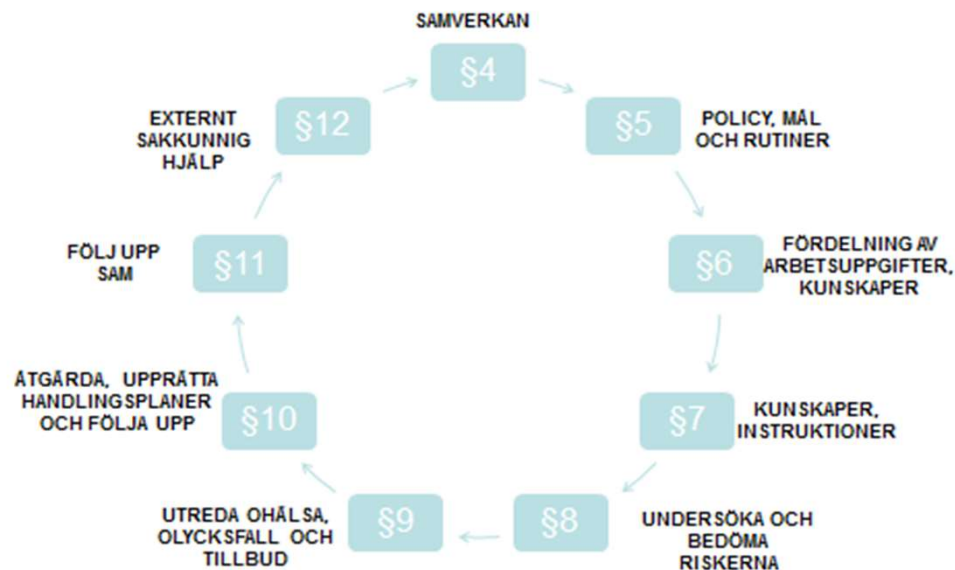

Systematiskt arbetsmiljöarbete - SAM

SYSTEMATISKT ARBETSMILJÖARBETE (SAM) AFS 2001:1

SAM hjulet – integrerad med verksamhetsårets planering, budget, och verksamhetsutvärdering.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Risicanalys och konsekvensbedömningar

- ▶ Undersökning
- ▶ Riskbedömning
- ▶ Åtgärder
- ▶ Kontroll

Kom ihåg skriftlig dokumentation!

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Undersöka

- ▶ Skyddsronder
- ▶ APT
- ▶ Medarbetarsamtal
- ▶ Enkäter
- ▶ Följa upp sjuktal och analysera sjukskrivningar
- ▶ ...

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Riskbedöma

- ▶ I en regelbunden riskbedömning ska man ange vilka risker som finns och om de är allvarliga eller inte. Resultat av undersökningar av ohälsa, olycka eller tillbud ska också finnas med i riskbedömningen. (Ska vara skriftlig utom för de allra minsta arbetsplatserna).
- ▶ Riskbedöma och skapa handlingsplan
- ▶ Tidsätt åtgärder som inte genomförs direkt

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Åtgärda och följa upp

- ▶ Utifrån riskbedömningen ska man ta reda på hur man kan förebygga – och se till att göra detta. Åtgärder som man inte genomför omedelbart, ska man föra in i en skriftlig handlingsplan. Där ska det framgå när åtgärderna ska vara genomförda och vem som ansvarar för att genomföra dem.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Kontrollera och följa upp

- ▶ Arbetsgivaren ska följa upp och utvärdera såväl genomförda åtgärder som hur man arbetar med SAM. Om det är något som inte har fungerat bra, ska man förbättra det.

Samverkan

Förhandling eller samverkan?

MBL- förhandling

Arbetsgivaren förhandlar med arbetstagarorganisationen.

Förhandling ska ske inför beslut.

Verksamhetsfrågor och arbetsmiljöfrågor hanteras separat via MBL respektive AML.

Samverkan

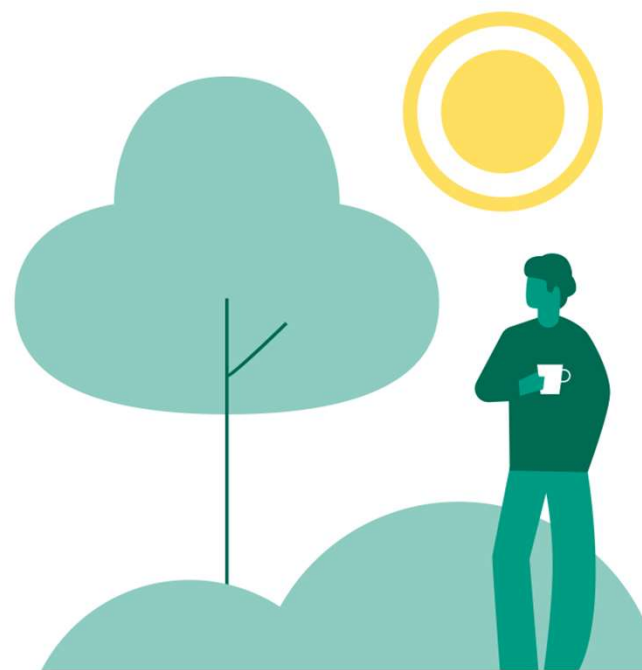
Förutom samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagarorganisation förs dialog även direkt mellan chefer och medarbetare.

Det gemensamma intresset står i fokus.

Möjlighet att påverka i ett tidigare skede.

Tydligare koppling mellan verksamhetsfrågor och arbetsmiljöfrågor.

Vi tar en paus!

Grupparbete – Systematiskt arbetsmiljöarbete I, II och III

- ▶ Gå igenom arbetsmiljölagen tillsammans genom grupparbete
- ▶ Svara på frågorna Grupparbete systematiskt arbetsmiljöarbete I,II och III
- ▶ Tid för grupparbete 20 minuter

Svara på frågorna:

Vilka krav ställs i respektive paragraf ?

Vad innebär reglerna för arbetsgivaren?

Vad innebär reglerna för arbetstagarna?

Vad innebär reglerna för skyddsombudet?

Oj och aj!

Risker, tillbud och olyckor

- ▶ Oj – Tillbud som kunde leda till arbetskada
- ▶ Aj – Olycka - arbetskada

Arbetskada

- ▶ Enl. LAF (Lagen om allmän försäkring skall arbetsgivaren anmäla arbetsskador till Försäkringskassan omedelbart
- ▶ Gäller även mindre allvarliga skador
- ▶ Särskild blankett – hämtas från www.forsakringskassan.se
- ▶ Samråda med skyddsombud – kopia
- ▶ Den enskilde begär själv om den yrkar ersättning från försäkringen
- ▶ Försäkringskassan gör en utredning och lämnar besked om ev. ersättning och i vilken form.
- ▶ Beslutet kan överklagas

Anmäl arbetskada

För chef, skyddsombud och arbetstagare

- ▶ Eftersom det är straffbart att inte rapportera tillbud bör du som är chef eller skyddsombud känna till var i regelverket det regleras.
- ▶ Skyldigheten att arbetsgivaren utan dröjsmål ska anmäla allvarliga tillbud till Arbetsmiljöverket: arbetsmiljölagen 3 kap. 3 a §
- ▶ Skyldigheten att arbetstagaren snarast ska underrätta arbetsgivaren om arbetsuppgifter som innebär omedelbar fara: arbetsmiljölagen 3 kap. 4 §

Arbetsmiljöverkets föreskrifter

Organisatorisk och social arbetsmiljö - OSA

- ▶ SAM förklarar **HUR** arbetsgivaren skall organisera arbetsmiljöarbetet
- ▶ Andra föreskrifter beskriver **VAD** arbetsgivaren skall göra i vissa situationer

- ▶ Föreskrifter finns inom flera områden som t.ex.:
- ▶ Arbete vid bildskärm
- ▶ Arbetsanpassning och rehabilitering
- ▶ Arbetsplatsens utformning
- ▶ Hot och våld
- ▶ Ensamarbete
- ▶ Organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA)

“suntarbetsliv

Idéer och verktyg för en attraktiv arbetsmiljö inom kommun- och landstingssektorn.

Sök...

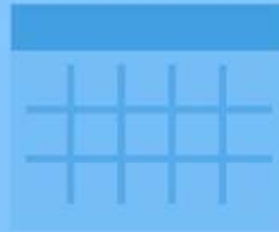

SYSTEMATISKT ARBETSMILJÖARBETE

Tre viktiga områden

Arbetsbelastning

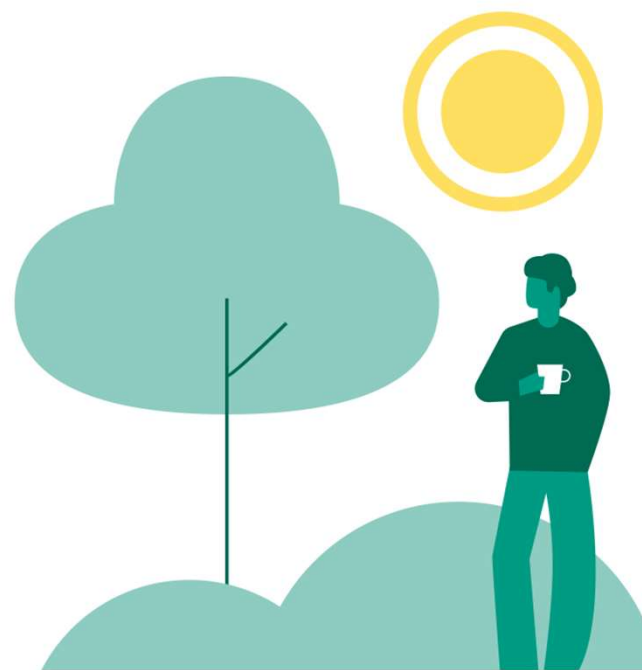
Arbetstider

Kränkande
särbehandling

En kort infografikfilm om vad organisatorisk och social arbetsmiljö är, vilka krav som ställs på arbetsgivaren- och lite om hur man kan arbeta, ingår tillsammans med checklistor i ett stödpaket.

Vi tar en paus!

Distansutbildning för skyddsombud – kursdag 2

Vision

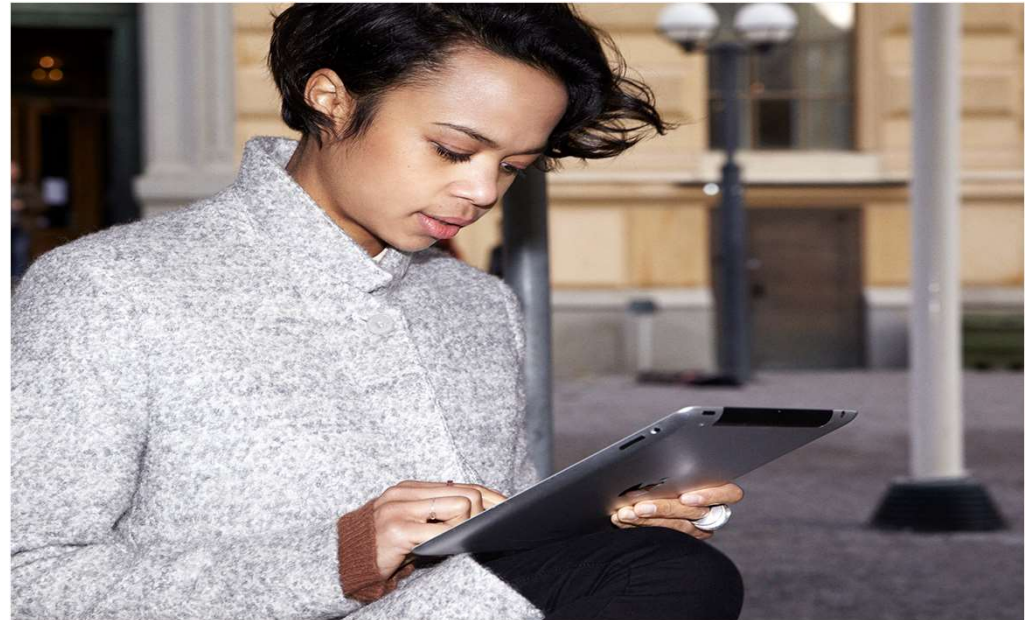

skyddsombud

Distansutbildning för skyddsombud

Välkommen tillbaka !

- ▶ Kursdag 2
- ▶ Reflektion
- ▶ Insiktsutbyte

Grupprefleksion 15 minuter

- ▶ Vad av det vi gått igenom var nytt för mig?
- ▶ Hur påverkar detta mig i mitt uppdrag som skyddsombud?
- ▶ Hur ska jag använda detta när jag kommer till min arbetsplats?
- ▶ Detta är det första jag gör i arbetsmiljöarbetet på min arbetsplats!

Skyddsombudets rättigheter och skyldigheter

Uppdraget

- ▶ enligt AmL o AmF,
- ▶ rätt att ta del av handlingar
- ▶ rätt till ledighet
- ▶ rollen vid rehab, medlemmar / ickemedlemmar
- ▶ rätt att begära åtgärd
- ▶ rätt att stoppa arbete
- ▶ Skyldighet att bevara tystnadsplikten

Uppdraget skyddsombud

Grupparbete

- ▶ Vad ingår och vad ingår inte i uppdraget?
- ▶ Fyra frågor
  - ▶ *Saker jag gör i dag som jag ska göra i rollen som skyddsombud*
  - ▶ *Saker jag gör i dag som jag inte är säker på att jag borde göra i rollen som skyddsombud*
  - ▶ *Saker jag inte gör i dag som jag tror att jag borde göra i rollen som skyddsombud*
  - ▶ *Saker jag inte gör i dag som jag skulle vilja göra i min roll som skyddsombud*
- ▶ Tid 15 minuter
- ▶ Återsamling och redovisning

Skyddsombudets uppdrag

- Företräda i arbetsmiljöfrågor och verka för en tillfredsställande arbetsmiljö
- Vaka över skyddet mot ohälsa och olycksfall inom skyddsområdet.
- Vaka över att arbetsgivaren uppfyller kraven i AML och SAM.
- Delta vid planering
- Delta vid upprättande av handlingsplaner enl. SAM.
- Medverka vid skyddsronder.

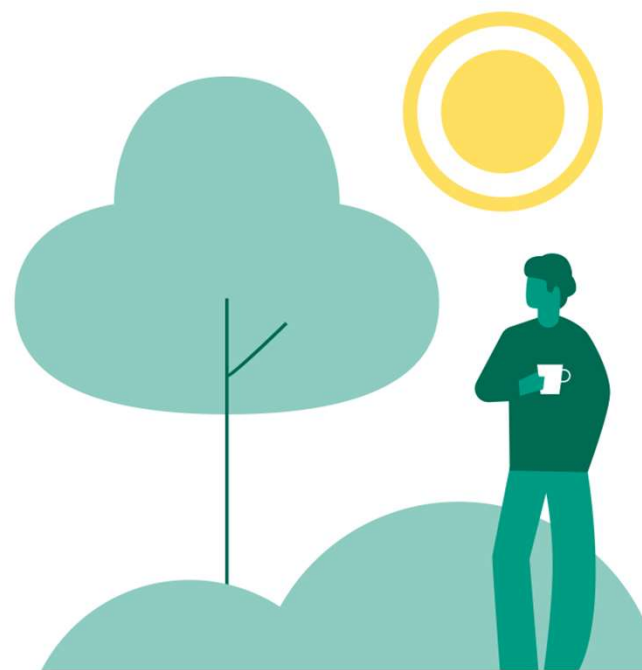
Kap 6. § 4 AML

Skyddsombudets rättigheter

- Den tid som krävs
- Lön och andra förmåner
- Utbildning
- Får inte hindras
- Ta del av handlingar och få upplysningar som behövs för uppdraget.
- Omfattas av förtroendemannalagen (FML)
- Efterskydd
- Begära undersökning
- Begära åtgärder
- Stoppa arbetet.

Kap. 6: 5 & 6, & 6a & 7 §§ AML

Vi tar en paus!

Att driva ett arbetsmiljöärende

- ▶ Driva ett arbetsmiljöärende i samverkan
- ▶ Begäran om åtgärder
- ▶ Anmälan till arbetsmiljöverket
- ▶ Skyddsstopp

Arbetsmiljöproblem? – Gör så här:

1 Kontakta din närmaste chef om du hittar en risk eller brist i din arbetsmiljö.

2 Kontakta skyddsombudet om ingen åtgärd görs.

3 Skyddsombudet kontaktar chefen.

4 Skyddsombudet kan vända sig till huvudskyddsombudet om problemet inte rättas till.

5 Frågan kan tas upp i skydds-kommittén om problemet kvarstår.

6 Skyddsombudet kan vända sig till Arbetsmiljöverket om ingen åtgärd görs.

ARBETSMILJÖ
VERKET

Framställan till AV enligt 6 kap. 6 § AML

- ▶ Tydlig rubricering
- ▶ Kort bakgrundsbeskrivning
- ▶ Tydlig bristbeskrivning
- ▶ Beskriv riskerna (konsekvenser för arbetstagaren)
- ▶ Åtgärdskrav för arbetsgivaren
- ▶ Hänvisning till lagstöd, AML/AFS
- ▶ Kopia till Arbetsmiljöverket/arbetsgivaren

ARBETSMILJÖ
VERKET

Ifylld blankett skickas till Arbetsmiljöverket:
Arbetsmiljöverket
112 79 Stockholm
E-post: arbetsmiljoverket@av.se

**Begäran till Arbetsmiljöverket
enligt 6 kap 6a AML om föreläggande eller förbud**

Begäran från

Skyddsombudets namn

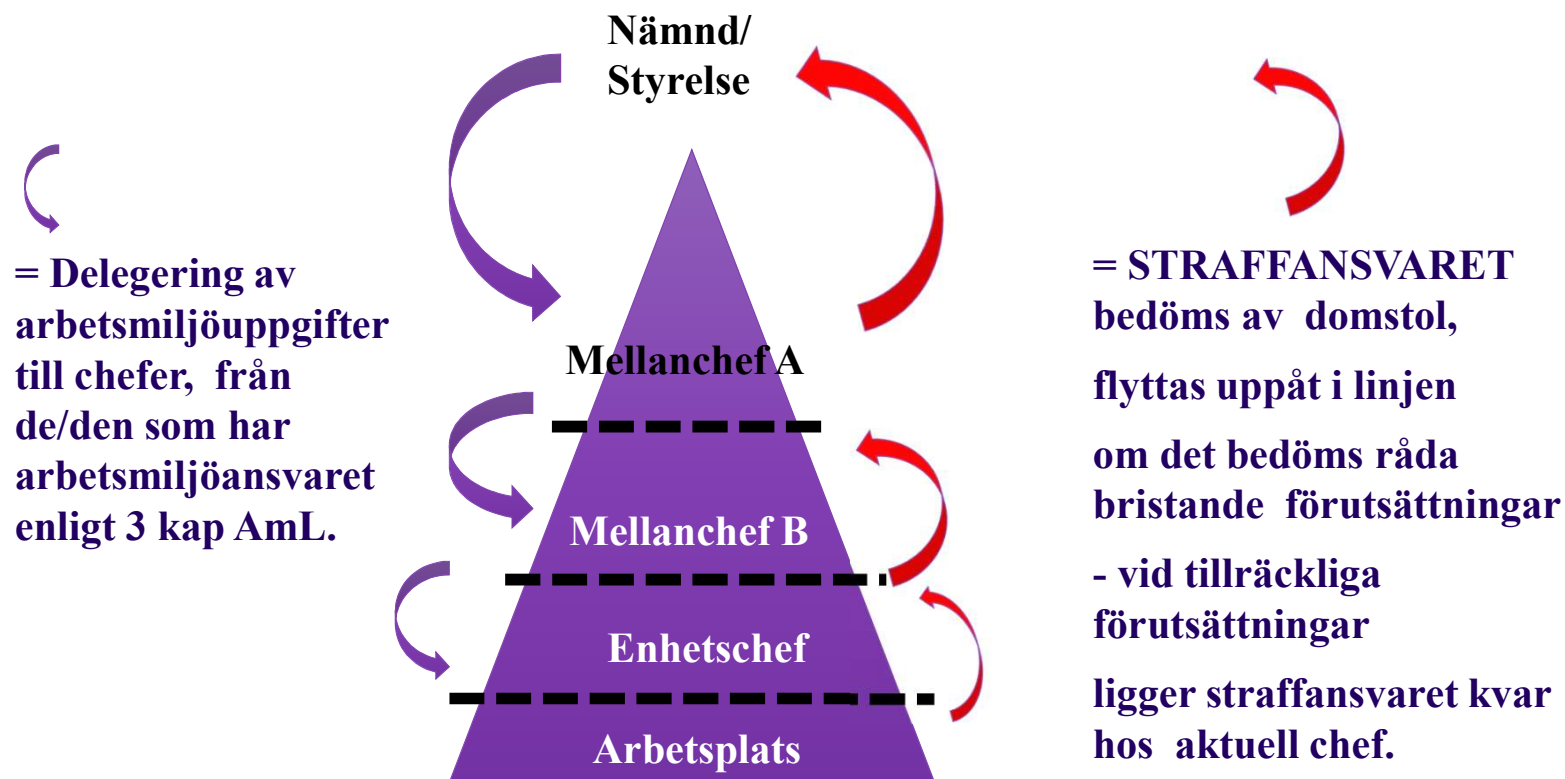
E-postadress

Begäran

För Arbetsmiljöverkets noteringar

Vem ansvarar för arbetsmiljön?

Delegerade arbetsmiljöuppgifter - kontra straffansvar

Skyddsombudsstopp 6 kap 7§ AML

Arbetsmiljöverket

Om det finns en omedelbar och allvarlig fara för arbetstagares liv eller hälsa har du som skyddsombud rätt att avbryta arbetet. Det kallas för skyddsombudsstopp.

Skyddsstopp

- ▶ Meddela arbetsgivaren
- ▶ Arbetsmiljöverket eller skyddsombud kan häva skyddsstopp
- ▶ Arbetsmiljöverket kan kräva åtgärder för att skyddsstoppet skall hävas

Dags för lunch!

Arbetsmiljöarbete i praktiken

Grupparbete

- ▶ Arbete med praktikfall
- ▶ Praktikfallen finns i utbildningsmaterialet
- ▶ Tid 25 minuter
- ▶ Återsamling och redovisning
- ▶ 8 minuter per grupp

En arbetsmiljö för alla!

- ▶ Arbetsförhållandena ska anpassas till människors olika förutsättningar i fysiskt och psykiskt avseende. 2 kap. § 1 AML
- ▶ **Ställ viktiga och utmanande frågor**
  - ▶ Hur inkluderar vi alla i arbetsmiljöarbetet?
  - ▶ Vem får prata/pratar mest vid möten, ex. APT?
  - ▶ Vem får kompetensutveckling?
  - ▶ Vad är organisation och vad är person?
  - ▶ För vem bygger vi lokalerna?
  - ▶ Har alla möjlighet att arbeta på arbetsplatsen?

Arbetsgivare och arbetstagare ska samverka...

**Arbetsgivaren är ansvarig för arbetsmiljön
och ska:**

informera

utreda

undersöka

vidta åtgärder

organisera rehabilitering

anmäla arbetsskada

Arbetstagaren ska:

medverka

följa föreskrifter

delta i genomförandet

använda skydd

underrätta om fara

Vad gör du om du kör fast?

- ▶ Samverka tillsammans med arbetsgivaren
- ▶ Skyddsombudet lyfter konkreta arbetsmiljöproblem med arbetsgivaren
- ▶ Rådgör med huvudskyddsombudet, Vision och/eller Arbetsmiljöverket
- ▶ Skriv en framställan enligt AML 6:6a
- ▶ Involvera lokal styrelse/Visions center
- ▶ Formulera krav kopplat till lagstöd
- ▶ Koppla in arbetsmiljöverket

Kränkning av skyddsombudets rättigheter

- ▶ Bristande samverkan
- ▶ Skyddsombudets lagliga rättigheter kränks
  - ▶ Skyddsombud får inte medverka
  - ▶ Skyddsombud undanhålls information
  - ▶ Förändringar sker utan att skyddsombud involveras
- ▶ Facklig fråga som drivs av Vision
- ▶ Tvisteförhandling
- ▶ Skadestånd

Arbetsmiljöverkets (AV) tillsynsansvar

Förebyggande arbete

- ▶ Rådgivning och utbildning
- ▶ Inspektion
- ▶ Inspektionsmeddelande

Om inte åtgärddar bristerna åtgärdas

- ▶ Föreläggande – förbud
- ▶ Vite
- ▶ Straff
- ▶ Överklagande
- ▶ Sanktionsavgifter

*E*tt enda förslag till
en enda förbättring av arbetsmiljön från
ett enda skyddsombud eller arbetsledare som leder till att
en enda arbetstagare undgår
en enda arbetskada,
är ovärderlig för individen,
gynnar arbetsgivaren och är
en samhällsinsats

Maria Steinberg, "Skyddsombuds rätt Samverkan, ansvar och tillsyn" (1995).

Tack för idag!

